

231. CHUYỆN CHIẾC GIÀY (Tiền Thân Upàhana).

Như người mua giày hư...

Câu chuyện này, khi ở Trúc Lâm, bậc Đạo Sư kể về Đê-bà-đạt-đa.

Các Tỷ-kheo họp tại Chánh pháp đường, bắt đầu nói chuyện này:

- Thưa ngài Hiền giả, Đê-bà-đạt-đa phản lại bậc Sư trưởng, trở thành kẻ chống đối, kẻ thù địch của đức Như Lai và gặp tai nạn.

Bậc Đạo Sư đi đến Pháp đường và hỏi:

- Nay các Tỷ-kheo, các ông ngồi họp đang luận bàn vấn đề gì?

Khi nghe vấn đề trên, bậc Đạo Sư nói:

- Nay các Tỷ-kheo, không phải chỉ nay Đê-bà-đạt-đa mới phản lại bậc Sư trưởng, trở thành kẻ chống đối, kẻ thù địch của Như Lai, và gặp đại nạn. Thuở trước, kẻ ấy cũng đã như vậy.

Rồi bậc Đạo Sư kể câu chuyện quá khứ.

-ooOoo-

Thuở xưa, khi vua Brahmadatta trị vì xứ Ba-la-nại, Bồ-tát sanh ra trong gia đình một người huấn luyện voi. Khi đến tuổi trưởng thành, Bồ-tát được thành thực trong nghề huấn luyện voi. Một thanh niên Bala-môn ở một làng của nước Kàsi đến học nghề với Bồ-tát. Trong khi dạy nghề, các vị Bồ-tát thường không giấu giếm điều gì cả. Những gì các vị hiểu biết đều đem dạy cho tất cả. Do vậy, thanh niên ấy học mọi nghề với Bồ-tát và hiểu biết không sót một chút gì. Khi người thanh niên học xong, liền thưa với Bồ-tát.

- Thưa Sư trưởng, nay con xin đi phục vụ vua.

Bồ-tát nói:

- Lành thay!

Rồi Bồ-tát đi đến yết kiến vua và thưa:

- Thưa Đại vương, đệ tử của thần muốn phục vụ ngài.

- Tốt lắm, hãy để nó phục vụ trăm.

- Nhưng Đại Vương có biết tiền lương là bao nhiêu?

- Đệ tử của khanh sẽ không nhận được tiền lương như khanh. Nếu khanh nhận được một trăm, nó sẽ nhận năm mươi. Nếu khanh nhận được hai, nó sẽ nhận một!

Bồ-tát đi về nhà báo tin cho đệ tử của mình. Anh ta nói:

- Thưa Sư trưởng, con biết nghề giống như Sư trưởng, nên tay nghề bằng nhau. Nếu tiền lương bằng nhau, thì con sẽ phục vụ. Nếu không, con sẽ không phục vụ.

Bồ-tát trình cho vua biết. Vua nói:

- Nếu nó làm được việc bằng khanh, nếu nó có thể cho thấy tài nghệ của nó bằng tài nghệ của khanh, thì nó sẽ nhận lương bằng khanh.

Bồ-tát báo tin ấy cho đệ tử biết. Anh ta nói:

- Tốt lắm, con sẽ trở tài.

Bồ-tát lại trình vua.

Vua nói:

- Vậy ngài mai, các khanh sẽ trở tài nghệ.

- Lành thay, chúng thần sẽ trở tài.

Nhà vua liền ra lệnh đánh trống báo tin.

- Ngày mai cả Sư trưởng và đệ tử đều trở tài nghệ huấn luyện voi. Ngày mai, những ai muốn xem hãy họp tại sân của hoàng cung để xem.

Vị sư trưởng suy nghĩ: “Đệ tử của ta qua huyên hoang tự mãn, nó tưởng nó có cái tài năng bằng ta trong khi nó chưa biết hết mọi phương tiện thiện xảo của ta”.

Sư trưởng chọn một con voi và trong một đêm, vị ấy dạy nó làm mọi việc trái ngược. Sư trưởng dạy nó đi lui trong khi bảo nó đi tới, và dạy nó đi tới trong khi bảo nó đi lui; dạy nó nằm khi bảo nó đứng dậy; dạy nó đứng khi bảo nó nằm; dạy nó thả rơi khi bảo nó nhặt lên; và dạy nó nhặt lên khi bảo nó thả xuống.

Ngày hôm sau, sư trưởng leo lên con voi ấy đi đến sân của hoàng cung. Người đệ tử cũng cưỡi một con voi thật đẹp. Một đám đông người tụ họp tại đó. Cả hai đều trở tài nghệ giống nhau. Rồi Bồ-tát bảo con voi của mình làm việc trái ngược với mệnh lệnh. Khi bảo nó đi tới, nó lại đi lui. Khi bảo nó đứng, nó lại

nằm. Khi bão nó nằm, nó lại đứng dậy. Khi bão nó nhất lên, nó thả rơi. Khi bão nó thả rơi, nó lại nhất lên. Đại chúng la ó lên:

- Kẻ Đệ tử độc ác kia, chờ đối địch với sư trưởng của ngươi. Ngươi không biết lượng sức mình, khi ngươi nghĩ: “Ta biết trở tài như sư trưởng”.

Quần chúng đánh anh ta với gạch, gậy gộc và giết chết anh ta ngay tại chỗ.

Bồ-tát từ trên voi bước xuống đi đến trước mặt vua và thưa:

- Thưa đại vương, người ta học nghề để mưu cầu an lạc cho mình. Nhưng có một người do học nghề tự đem lại đại nạn, giống như chiếc giày hư đem lại khổ đau.

Nói vậy xong, Bồ-tát đọc bài kệ:

*Như người mua giày hư
Mong giày đem an lạc,
Không ngờ, giày đem khổ,
Bị nóng bức đốt cháy
Gót chân bị bức bách,
Chân người ấy bị thương.
Cũng vậy kẻ phàm phu,
Sanh gia đình hạ tiện,
Đến người để học nghề,
Và học cả mọi việc,
Chính do thiếu hiểu biết,
Trở lại làm hại mình,
Kẻ nông nổi nóng vội
Giống như chiếc giày hư.*

Vua vô cùng hoan hỷ và đem thưởng Bồ-tát nhiều danh vọng vinh hiển.

-ooOoo-

Sau khi thuyết Pháp thoại này, bậc Đạo Sư nhận diện Tiên thân:

- Lúc bấy giờ, người đệ tử là Đề-bà-đạt-đa và vị sư trưởng là Ta vậy.

-ooOoo-

232. CHUYỆN KHÔNG ĐƯỢC HƯỚNG DẪN (Tiền Thân Vinàthuna)

Việc này do con nghĩ...

Câu chuyện này, khi ở Kỳ Viên, bậc Đạo Sư kể về một thiếu nữ.

Nàng ấy là một triệu phú ở Xá-vệ, thấy trong nhà mình một con bò đực được cung kính, liền hỏi người vú:

- Đây vú, ai lại được cung kính như vậy?

- Thưa cô, đó là con nguru vương.

Rồi thiếu nữ ấy đứng trong lầu đài nhìn ra đường, thấy một kẻ lưng gù và suy nghĩ: “Giữa loài bò, con đầu đàn có một cái bướu trên lưng. Người đứng đầu loài người chắc cũng như vậy. Người này sẽ làm chủ loài người. Ta sẽ trở thành kẻ hầu hạ của người này”.

Thiếu nữ ấy sai nữ tì báo cho người lưng gù này biết:

- Con gái nhà triệu phú muốn đi với chàng. Hãy đi đến chỗ ấy và đứng đợi.

Rồi nàng thu góp và đem theo các thứ nữ trang vật dụng của mình, rồi cải trang, từ lầu bước xuống và đi trốn với người gù lưng.

Sau một thời gian việc làm ấy được thành phố và chúng Tỷ-kheo biết đến. Tại Chánh pháp đường, các Tỷ-kheo bắt đầu nói chuyện này:

- Đây các Hiền giả, con gái nhà triệu phú đã trốn đi với một người lưng gù.

Giữa lúc ấy, bậc Đạo Sư đến và hỏi:

- Đây các Tỷ-kheo, các ông đang họp bàn vấn đề gì?

Khi nghe vấn đề trên, bậc Đạo Sư nói:

- Đây các Tỷ-kheo, không phải chỉ nay cô ta mới đam mê người lưng gù. Thuở trước cô ta cũng như vậy rồi!

Và bậc Đạo Sư kể câu chuyện quá khứ.

-ooOoo-

Thuở xưa, khi vua Brahmadata trị vì xứ Ba-la-nại, Bồ-tát sanh ra trong một gia đình một vị triệu phú ở

một thị trấn.

Khi đến tuổi trưởng thành, Bô-tát lập gia đình, sanh được một con trai và một con gái. Bô-tát muốn cưới con gái một của một triệu phú ở Ba-la-nại cho con trai mình và chọn ngày làm lễ cưới. Con gái vị triệu phú ấy thấy trong nhà mình một con bò đực được cung kính, liền hỏi người vú:

- Ai đây?

Người vú nói:

- Đây là con bò chúa.

Sau đó cô gái thấy một người lưng gù đang đi giữa đường lại nghĩ: “Đây là người tôi thương giữa loài người”, bèn đem theo mọi thứ trang sức vật dụng và trốn theo người ấy.

Còn Bô-tát suy nghĩ: “Ta sẽ rước con gái vị triệu phú về nhà”, liền lên đường đi đến Ba-la-nại, với một đám tùy tùng lớn.

Người gù lưng và cô gái cũng đi trên con đường ấy. Suốt đêm người gù lưng bị lạnh, vào lúc rạng đông, anh ta bị cảm gió, thân thể run rẩy vô cùng đau khổ. Anh ta ngã xuống, nằm co quắp bên đường như căn cây đàn cầm bị gãy, con cô gái nhà triệu phú ngồi dưới chân anh ta. Bô-tát và người tùy tùng nhận ra nàng, đi đến, nói chuyện với con gái nhà triệu phú qua bài kệ đầu:

*Việc này do con nghĩ,
Ngu si, không người dốt,
Ở một bên kẻ ngu,
Không xứng đáng với con.*

Nghe Bô-tát nói vậy, con gái nhà triệu phú đọc bài kệ thứ hai:

*Nghĩ là người tôi thương,
Con yêu kẻ gù lưng,
Nay nó nằm cong queo,
Như đàn cầm dây đứt.*

Bô-tát biết rằng nàng chỉ hóa trang đi theo người gù nên cho nàng tắm rửa, trang điểm cho nàng rồi đưa nàng lên xe về nhà.

-ooOoo-

Khi bậc Đạo Sư thuyết pháp thoại này xong, Ngài nhận diện Tiền thân:

- Lúc bấy giờ chính người này là con gái nhà triệu phú và vị triệu phú thành Ba-la-nại là Ta vậy.

-ooOoo-

233. CHUYỆN MŨI TÊN (Tiền Thân Bikannaka)

Người muốn đi chỗ nào...

Câu chuyện này, khi ở Kỳ Viên, bậc Đạo Sư kể về một Tỷ-kheo thói thất tinh tấn.

Vị ấy được đưa đến Chánh pháp đường và được bậc Đạo Sư hỏi:

- Có thật thế chăng?

Tỷ-kheo ấy trả lời:

- Thật có vậy.

- Vì sao thói thất tinh tấn?

Vị ấy trả lời:

- Vì nhân duyên các dục.

Bậc Đạo Sư nói:

- Các dục, này Tỷ-kheo, giống như mũi tên có ngạnh đâm vào trong tim. Khi đã đâm vào đấy, nó có thể giết người như mũi tên giết con cá sấu.

Nói xong, bậc Đạo Sư kể một câu chuyện quá khứ.

-ooOoo-

Thuở xưa, Đạo Sư làm vua trị vì đứng pháp ở Ba-la-nại.

Một hôm vua đi vào công viên, đến trên bờ hồ xem những người thiện xảo về múa hát trên bờ hồ xem những người thiện xảo về múa hát bắt đầu biểu diễn. Đàn cá và đàn rùa thích nghe tiếng hát, tụ tập lại và đi theo vua. Vua thấy đàn cá dài bằng thân cây cọ dừa, liền hỏi các đại thần.

- Sao những con cá này lại đi theo ta như vậy?

Các đại thần trả lời:

- Chúng đang hầu Thiên tử.

Vua bằng lòng với lời nói ấy, và ra lệnh cho chúng ăn cơm thường xuyên hàng ngày. Một số cá vào giờ

ăn, một số khác không đến và cơm bị phí phạm. Các người hầu tâu với vua sự kiện này. Vua ra lệnh:

- Bắt đầu từ nay, vào giờ cơm hãy đánh trống. Khi nghe tiếng trống, các con cá tụ họp lại hãy cho chúng cơm.

Từ đây người nào cho cá ăn cơm cũng đánh trống và khi đàn các họp lại, anh ta cho chúng ăn cơm. Khi các con cá đang ăn cơm, một con cá sấu đến ăn vài con cá. Người cho cơm trình vua việc ấy. Vua nghe nói vậy liền ra lệnh:

- Khi con cá sấu ăn cá, hãy bắn nó với mũi tên có ngạnh và bắt nó.

- Thưa vâng, tốt lắm. Người ấy nói.

Rồi anh ta lên một chiếc thuyền và ngay khi con cá sấu đến ăn cá, anh ta đâm nó bằng một mũi tên có ngạnh. Mũi tên bắn vào lưng, con cá sấu đau đớn điên cuồng mang theo mũi tên chạy trốn. Người cho cơm biết mũi tên đã trúng con cá sấu, gọi nó với bài kệ đầu:

Người muốn đi chỗ nào,

Hãy đi đến chỗ ấy,

Mũi tên ta có ngạnh,

Đã bắn trúng người rồi.

Nghe tiếng trống gọi cơm,

Người tham lam đã đến,

Đuổi bắt ăn đàn cá,

Nên người phải mạng chung.

Con cá sấu đi về chỗ ở của mình và chết tại đây.

Bậc Đạo Sư là bậc Chánh Giác muốn giải thích sự việc này, liền đọc bài kệ thứ hai:

Các thú vật trong đời,

Khi đã bị cám dỗ

Và chúng bị chinh phục

Bởi dục vọng của mình,

Chúng sẽ bị giết hại

Giữa bà con, bạn bè,

Như con các sấu ấy

Đi theo ăn đàn cá.

-ooOoo-

Sau khi thuyết pháp thoại này, bậc Đạo Sư thuyết giảng các Sự thật. Cuối bài giảng, vị Tỷ-kheo thối thất đã đắc quả Dự lưu, và Ngài nhận diện Tiền thân:

-ooOoo-

234. CHUYỆN NÀNG ASITÀBHÙ (Tiền Thân Aistàbhù)

Nay chính nhờ chàng làm...,

Câu chuyện này, bậc Đạo Sư kể trong khi trú tại Kỳ Viên về một thiếu nữ.

Ở Xá-vệ, trong gia đình một người hầu hạ hai vị Đại đệ tử của bậc Đạo Sư, có một thiếu nữ tuyệt sắc.

Khi nàng lớn lên, nàng được gả cho một gia đình tương xứng. Nhưng người chồng không nghĩ gì đến nàng, thường tham đắm vui chơi các chỗ khác. Nàng không để ý đến sự vô lễ của chồng đối với mình, đã mời hai vị Đại đệ tử đến để cúng dường bố thí, nghe pháp và chứng quả Dự lưu. Từ đây trở đi nàng sống an lạc trong đạo và quả. Về sau nàng nghĩ: “Chồng ta không cần ta, ta không có việc gì phải sống trong gia đình, vậy ta sẽ xuất gia”. Vì vậy, nàng báo tin cho cha mẹ rồi xuất gia và chứng quả A-la-hán. Việc là của nàng được các Tỷ-kheo biết đến. Một hôm, tại Chánh pháp đường, các Tỷ-kheo bắt đầu nói chuyện này:

- Thưa các Hiền giả, người con gái của gia đình ấy cố gắng đi tìm mục đích tối thượng. Biết được người chồng không kể gì đến mình, nàng cúng dường hai vị Đại đệ tử, rồi nghe pháp với hai vị ấy và được an trú trong quả Dự lưu. Sau đó nàng xin phép mẹ cha, xuất gia và chứng quả A-la-hán. Như vậy, này các Hiền giả, thiếu nữ ấy đã đạt mục đích đời sống.

Trong lúc ấy, bậc Đạo Sư đến và hỏi:

- Này các Tỷ-kheo, các ông hội họp và bàn vấn đề gì?

Khi nghe vấn đề trên, Ngài nói:

- Này các Tỷ-kheo, không phải chỉ nay thiếu nữ gia đình này đi tìm mục đích tối thượng. Thuở trước, nàng cũng đã làm như vậy rồi.

Rồi bậc Đạo Sư kể câu chuyện quá khứ.

-ooOoo-

Thuở xưa, khi vua Brahmadata trị vì xứ Ba-la-nại, Bô-tát xuất gia làm vị ẩn sĩ khổ hạnh đạt được các Thắng trí, và các Thiên chứng rồi sống tại khu vực Hy-mã-lạp-son. Lúc bấy giờ, vua Ba-la-nại thấy con mình là hoàng tử Brahmadata đầy uy nghi, oai vệ, sinh nghi ngờ, và đuổi con ra khỏi quốc độ.

Hoàng tử đem theo vợ mình tên Asitabhù, đi vào Tuyết sơn, ăn cá, thịt, các loại rau quả và trú tại một am thất bằng lá. Hoàng tử thấy một nữ thần chim và đam mê nàng; chàng muốn lấy nàng làm vợ, không đếm xỉa đến Àsitabhù.

Aistabhù thấy chồng mình đi theo nữ thần liền nghĩ: “Người này không đếm xỉa gì đến ta, và đi theo nữ thần, vậy cần nó làm gì?”

Nghĩ vậy tâm nàng không vui, nàng đi đến gặp Bô-tát, đánh lễ, và xin ngài dạy cho nàng một đối tượng để quán tưởng.

Nàng nhìn vào đối tượng ấy, rồi phát triển các Thắng trí và các Thiên chứng. Nàng đi đến Bô-tát, và đánh lễ rồi trở về đứng trước cửa thảo am của mình.

Bấy giờ Brahmadata đi theo nữ thần chim, nhưng tìm khắp không thấy được con đường nữ thần chim ấy đi, chàng thất vọng, hướng mặt về phía chòi lá của mình. Asitabhù thấy chồng đi đến, bèn bay lên hư không, đứng trên tầng trời có màu sắc châu báu, và nói:

- Này Tôn giả trẻ tuổi, nhờ chàng ta đã chứng được an lạc thiên định này.

Và nàng đọc bài kệ đầu:

Nay chính nhờ chàng làm,

Ta hết say đắm dục,

Như ngà bị cưa đứt,

Không thể gắn lại được.

Nói vậy xong, trước mặt chàng, nàng bay lên hư không và đến một chỗ khác. Khi nàng đi rồi, hoàng tử Brahmadata than thở qua bài kệ thứ hai:

Như tham lam quá độ,

Làm tâm trí si mê

Cướp đi mọi công đức,

Ta đánh maát vợ ta!

Hoàng tử khóc than với bài kệ này, rồi sống một mình trong rừng. Khi vua cha băng hà, chàng trở về nhận vương quốc.

-ooOoo-

Khi thuyết Pháp thoại này xong, bậc Đạo Sư nhận diện Tiền thân:

- Lúc bấy giờ, hoàng tử và công chúa là hai người này, còn vị ẩn sĩ khổ hạnh là Ta vậy.

-ooOoo-

235. CHUYỆN VỀ ẨN SĨ VACCHA-NAKHA (Tiền Thân Vaccha-Nakha)

Này Vac-cha-Na-kha...,

Câu chuyện này, khi ở Kỳ Viên, bậc Đạo Sư kể về Roja, một người của bộ tộc Malla.

Người này là bạn cư sĩ của Tôn giả Ananda, một hôm, gửi một bức thư nhắn tin mời Tôn giả đến thăm mình. Tôn giả xin phép bậc Đạo Sư và ra đi. Sau khi đãi Tôn giả ăn các món thượng vị khác nhau, vị ấy ngồi xuống một bên, nói chuyện thân mật với Tôn giả, và mời Tôn giả thọ hưởng cuộc sống đầy đủ dục lạc ở nhà mình:

- Thưa Tôn giả Ananda, nhà tôi rất nhiều kho động sản và bất động sản. Tôi sẽ chia tài sản này làm hai và tặng Tôn giả một nửa. Hãy đến đây, chúng ta chung sống trong một gia đình.

Vị Trưởng lão nói cho bạn biết sự nguy hiểm của các dục, rồi từ chỗ đứng dậy, đi về tinh xá.

Bậc Đạo Sư hỏi:

- Này Ananda, ông có gặp Roja không?

Trưởng lão trả lời:

- Thưa có, bạch Thế Tôn.

- Roja nói chuyện gì với ông?

Trưởng lão trả lời:

- Bạch Thế Tôn, Roja mời con sống đời gia đình. Con nói lên những nguy hiểm của một đời sống gia đình cho bạn con.

Bậc Đạo Sư nói:

- Nay Ananda, không phải chỉ nay Roja người Malla ấy mời các vị xuất gia sống đời gia đình. Lúc trước kẻ ấy cũng đã làm như vậy rồi.

Rồi theo yêu cầu của Tôn giả Ananda, bậc Đạo Sư kể câu chuyện quá khứ.

-ooOoo-

Thuở xưa, khi vua Brahmadata trị vì xứ Ba-la-nại, Bồ-tát sanh ra trong một gia đình Bà-la-môn ở một thị trấn. Khi đến tuổi trưởng thành, ngài xuất gia làm vị ẩn sĩ sống lâu ngày tại khu vực Tuyết sơn. Vì mục đích lấy muối và giấm, ngài đi đến Ba-la-nại trú ở công viên của vua. Hôm sau vị ẩn sĩ đi vào thành.

Bấy giờ một vị triệu phú ở Ba-la-nại hoan hỷ với uy nghi của Bồ-tát, đưa ngài về nhà, mời ngài thọ trai. Ngay khi được ngài nhận lời ở lại với mình, vị ấy đem ngài vào ở trong hoa viên và thường đến phục vụ ngài đủ mọi nhu cầu.

Hai người nảy sinh tình thân mến với nhau.

Một hôm vị triệu phú Ba-la-nại, vì thương mến Bồ-tát, suy nghĩ như sau: “Đời sống xuất gia thật cực khổ. Ta sẽ khuyên bạn ta từ bỏ xuất gia. Ta sẽ chia tất cả tài sản ta làm hai và cho bạn một nửa, rồi hai chúng ta cùng chung sống với nhau”.

Vì vậy, một hôm sau khi ăn uống xong, nói chuyện thân mật với bạn, vị triệu phú Ba-la-nại nói:

- Thưa Tôn giả Vacchanakha, đời sống xuất gia đầy phiền toái. Đời sống gia đình đầy an lạc. Hãy hoàn tục, và hai chúng ta cùng thọ hưởng các dục lạc với nhau.

Nói vậy xong, vị triệu phú đọc bài kệ đầu:

*Này Vac-cha-na-kha,
An lạc thay gia đình,
Đầy đủ thứ vàng bạc,
Đầy đủ các món ăn,
Ở đây, ăn và uống,
Rồi nằm dài thỏa thích!*

Nghe vậy, Bồ-tát nói:

- Nay đại triệu phú, bạn đắm say dục lạc, vì không có trí, bạn tán thán công đức của đời tại gia, không tán thán công đức của đời xuất gia. Tôi sẽ nói với bạn mọi phiền toái của đời sống gia đình. Nay hãy lắng nghe. Bồ-tát đọc bài kệ thứ hai:

*Người sống trong gia đình,
Không bao giờ an lạc,
Người ấy thường nói láo,
Người ấy thường lừa đảo,
Người ấy thường đánh đập,
Làm hại những người khác,
Các Tội lỗi như vậy,
Làm sao chế ngự được,
Vậy ai nay còn muốn
Sống ở trong gia đình?*

Với những lời này bậc Đại sĩ nói lên những khuyết điểm của đời sống gia đình, rồi đi đến hoa viên như cũ.

-ooOoo-

Sau khi kể pháp thoại này, bậc Đạo Sư nhận diện Tiền thân:

- Lúc bấy giờ, vị triệu phú Ba-la-nại là Roja, người của bộ tộc Malla, còn ẩn sĩ Vacchanakha là Ta vậy.

-ooOoo-

236. CHUYỆN CON CÒ (Tiền Thân Baka)

Thật trắng thay chim này...

Câu chuyện này, khi ở Kỳ Viên, bậc Đạo Sư kể về một kẻ giả dối. Khi kẻ ấy đưa đến trước mặt bậc Đạo Sư, Ngài nói:

- Nay các Tỷ-kheo, người này không những nay mà thuở xưa đã là một kẻ giả dối.

Rồi bậc Đạo Sư kể câu chuyện quá khứ.

-ooOoo-

Thuở xưa, khi vua Brahmadata trị vì xứ Ba-la-nại, Bồ-tát là con cá sống trong cái hồ ở khu vực Tuyết

Son cùng với một số lớn cá tùy tùng.

Lúc ấy một con cò muốn ăn các con cá tại chỗ gần hồ nước. Vì vậy nó cúi đầu, dang cánh ra, nhìn các con cá một cách mơ màng, chờ đợi khi nào chúng mất cảnh giác thì bắt chúng.

Bấy giờ, Bò-tát cùng với đàn cá đi tìm mồi, đến tại chỗ ấy. Đàn cá thấy con cò đang rình mồi liền đọc bài kệ đầu:

Thật trắng thay chim này,

Loài chim hai lần sanh,

Chẳng khác gì hoa súng,

Lặng lẽ dang hai cánh,

Im lặng, mơ màng nhìn,

Như trăm tư mặc tưởng!

Bò-tát nhìn con cò, và đọc bài kệ thứ hai:

Con cò ấy làm gì,

Các người đâu biết được,

Vì không biết rõ ràng,

Nên có lời tán tụng

Chim hai lần tái sanh ấy

Đang đợi giết chúng ta,

Do vậy hái cán nó

Không vẫy, không động đậy.

Nghe nói vậy đàn cá vẫy nước và đuổi con cò đi.

-ooOoo-

Sau khi thuyết pháp thoại này, bậc Đạo Sư nhận diện Tiền thân:

- Lúc bấy giờ, con cò là kẻ giả dối này, còn vua cá là Ta vậy.

-ooOoo-

237. CHUYỆN THÀNH SÀKETA (Tiền Thân Sàketa)

Thế Tôn, do nhân gì...

Câu chuyện này, khi ở gần Sàketa, bậc Đạo Sư kể về sự sanh khởi luyện ái. (Chuyện hiện tại và quá khứ giống như Tiền thân số 68, Chương năm).

-ooOoo-

Khi đức Như Lai đi vào tinh xá, các Tỷ-kheo hỏi:

- Bạch Thế Tôn, luyện ái bắt đầu như thế nào?

Và họ đọc bài kệ đầu:

Thế Tôn, do nhân gì,

Ở đời có số người,

Tâm hết sức lạnh nhạt.

Nhưng đối với kẻ khác,

Tâm lại rất yêu thương?

Bậc Đạo Sư giải thích bản chất của luyện ái qua bài kệ thứ hai:

Xưa do vì sống chung,

Nay, do vì hạnh phúc,

Như vậy, luyện ái sanh,

Nhu sen mọc trong nước.

-ooOoo-

Sau khi kể Pháp thoại này, bậc Đạo Sư nhận diện Tiền thân:

- Hai người này là hai vợ chồng vị Bà-la-môn thời xưa và con trai của họ là Ta vậy.

-ooOoo-